

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS PROKURATŪROS ĮSTATYMO NR. I-599 55 IR 56 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-1644(2)“ PROJEKTO**

(toliau - Projektas)

(TAP-18-1219; TAIS NR. 18-8006(2))

2018-08-03 Nr. NV-2056

Vilnius

Projekto rengėja: Teisingumo ministerija.

Projekto tikslas: Pateikti Vyriausybės išvadą dėl Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 55 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-1644(2) (toliau – Įstatymo projektas XIIP-1644(2)).

Dabartinė situacija: Projektas parengtas, vykdant Ministro Pirmininko pavedimą, įformintą Vyriausybės kanclerio 2018 m. birželio 14 d. rezoliucija Nr. S-1996, dėl Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. birželio 13 d. sprendimo Nr. SV-S-782 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“, kuriuo inter alia paprašyta pateikti Vyriausybės išvadą dėl Įstatymo projekto XIIP-1644(2).

Įstatymo projektą XIIP-1644(2) teikia Seimo narys M. Puidokas. Įstatymo projektu XIIP-1644(2) siekiama:

1. Tikslinti psichinės ir fizinės prievartos sąvokas bei jų panaudojimo galimybes; aiškiai nustatyti pagrindus, kada prokurorai gali panaudoti psichinę prievartą, o kokiais atvejais galima naudoti ir fizinę prievartą.

2. Tikslinti šaunamojo ginklo panaudojimo galimybes. Generaliniam prokurorui išdavus leidimą, jo nustatyta tvarka prokuroras turi teisę saugoti ir nešioti tarnybinį šaunamąjį ginklą.

3. Atsižvelgiant į Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos, Lietuvos Konstitucijos nustatytus žmogaus teisės į gyvybę apsaugos ir žmogaus asmens neliečiamumo principus, teismų praktiką, nustatyti aiškius ir nedviprasmiškus šaunamojo ginklo panaudojimo pagrindus; reglamentuoti, kad šaunamasis ginklas gali būti panaudotas tik išimtiniais atvejais, kai kyla neišvengiamas pavojus prokuroro ar kito asmens gyvybei ar sveikatai.

4. Užtikrinti, kad prokuroras, panaudojęs šaunamąjį ginklą ir taip sukėlęs pavojų asmens gyvybei ar sveikatai, suteiktų asmeniui reikalingą neatidėliotiną medicinos ar kitą būtinąją pagalbą ir imtųsi kitų reikalingų priemonių pavojingiems savo veiksmų padariniams pašalinti. Nustatyti, kad apie prokuroro panaudotą šaunamąjį ginklą, jei tai lėmė asmens mirtį arba sveikatos sutrikdymą, būtų nedelsiant pranešama aukštesniam prokurorui.

5. Užtikrinti, jog prokurorai būtų specialiai parengiami ir reguliariai tikrinami jų gebėjimai, veikti situacijomis, susijusiomis su šaunamojo ginklo naudojimu.

Projekto esmė: siūloma iš esmės pritari Seimo nario pateiktam įstatymo projekto Nr. XIIP-1644(2) tikslui – suvienodinti psichinės ir fizinės prievartos priemonių, šaunamojo ginklo prieš asmenis panaudojimo pagrindus su šiuo metu galiojančiais įstatymais, reglamentuojančiais prievartos ir šaunamojo ginklo naudojimo tvarką, tačiau yra siūloma įstatymo projektą tobulinti pagal projekte pateikiamas pastabas ir pasiūlymus. Siūloma atsisakyti nuostatų, nebūdingų prokuratūros statusui ir

funkcijoms, – prokurorui suteikiamų įgaliojimų naudoti fizinę prievartą atremiant statinių, transporto priemonių ar kito turto, teritorijų užpuolimus arba šiuos užimtus objektus išlaisvinant, patenkant į teritorijas, patalpas ar transporto priemones, stabdant transporto priemonę, laivą ar orlaivį; reikalavimo, kad prokurorai turi būti specialiai parengti ir reguliariai tikrinami, ar jie sugeba veikti situacijomis, susijusiomis su psichinės ar fizinės prievartos panaudojimu; teisės panaudoti šaunamąjį ginklą sulaikant transporto priemonę vairuojantį asmenį; teisės nešioti ir panaudoti specialiąsias priemones, kurias naudoja policija ir kitos viešojo saugumo pajėgos.

Taip pat projekte siūloma, kad šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus priimtų Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras.

Derinimas: Projektas teiktas derinti Vidaus reikalų ministerijai ir Generalinei prokuratūrai. Į Vidaus reikalų ministerijos pastabas atsižvelgta. Į Generalinės prokuratūros siūlymus atsižvelgta iš dalies – projekto 1 ir 2 punktai papildyti siūlymu atsisakyti prokurorams Įstatymo projektu XIIP-1644(2) siūlomų suteikti jiems nebūdingų įgaliojimų ir funkcijų. Į Generalinės prokuratūros siūlymą nepritarti Įstatymo projektui XIIP-1644(2) nėra atsižvelgta, kadangi pritartina Įstatymo projekto tikslui – suvienodinti Prokuratūros įstatyme nustatytus psichinės ir fizinės prievartos priemonių, šaunamojo ginklo prieš asmenis panaudojimo pagrindus su šiuo metu galiojančiais įstatymais, reglamentuojančiais prievartos ir šaunamojo ginklo naudojimo tvarką.

Atitiktis Vyriausybės programos nuostatom: Projektas Vyriausybės programos nuostatų tiesiogiai neįgyvendina.

Dalykinio vertinimo išvada: Atsižvelgdami į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. rugpjūčio 2 d. išvadoje Nr. NV-2040 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, siūlytume projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušra Balčiūnaitytė